

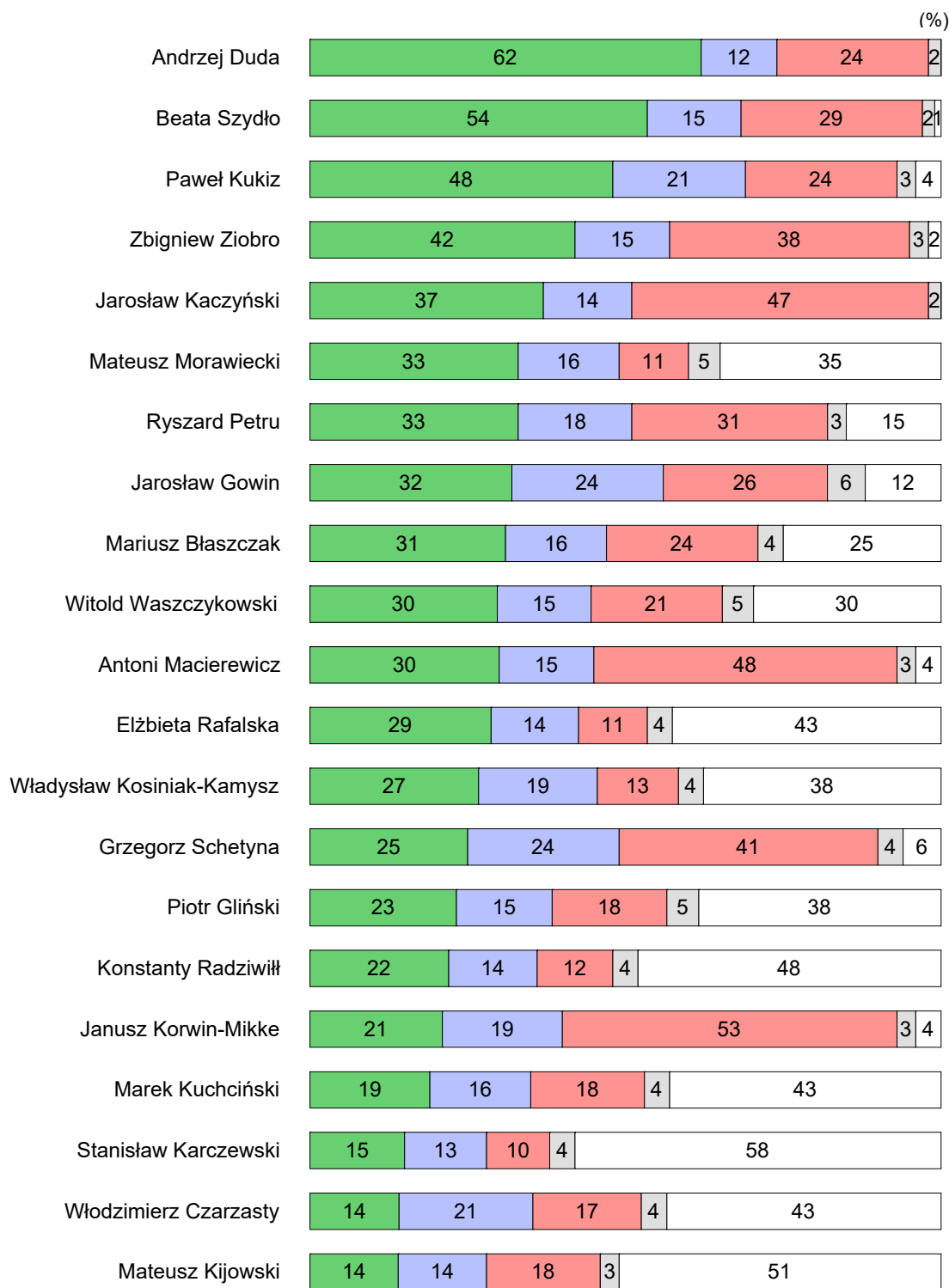
Zaufanie do polityków w lipcu

Przedruk i rozpowszechnianie
tej publikacji **w całości** dozwolone
wyłącznie za zgodą CBOS.
Wykorzystanie **fragmentów**
oraz danych empirycznych
wymaga podania źródła

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 14 stycznia 2016 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

■ Zaufanie
 ■ Obojętność
 ■ Nieufność
 ■ Trudno powiedzieć
 ■ Nieznajomość

W lipcu¹, tak jak dotychczas, pierwsze miejsce na liście polityków najczęściej obdarzanych zaufaniem społecznym zajmuje prezydent Andrzej Duda. Zaufanie do głowy państwa deklaruje 62% ankietowanych i są to najlepsze z dotąd rejestrowanych ocen Andrzeja Dudy. Podobnie jak w ubiegłych miesiącach kolejne miejsca w rankingu, także z lepszymi niż w czerwcu wynikami, zajmują premier Beata Szydło (54%) oraz Paweł Kukiz (48%). Mniejszym zaufaniem – nieco ponad dwóch piątych badanych cieszy się minister sprawiedliwości i prokurator generalny Zbigniew Ziobro (42%), a pierwszą piątkę najczęściej obdarzanych zaufaniem polityków zamyka w tym miesiącu prezes PiS Jarosław Kaczyński, któremu ufa 37% ankietowanych.

Na niższym poziomie – około jednej trzeciej wskazań – kształtuje się zaufanie do lidera Nowoczesnej Ryszarda Petru oraz większości pozostałych uwzględnionych w badaniu przedstawicieli urzędującego gabinetu: wicepremiera i ministra rozwoju Mateusza Morawieckiego (po 33% deklaracji zaufania), wicepremiera i ministra nauki i szkolnictwa wyższego Jarosława Gowina (32%), szefa MSWiA Mariusza Błaszczaka (31%), ministra obrony Antoniego Macierewicza, szefa MSZ Witolda Waszczykowskiego (po 30%) oraz relatywnie najmniej znanej z tego grona – minister rodziny Elżbiety Rafalskiej (29%). Nieco mniej osób deklaruje zaufanie do liderów partii opozycyjnych – szefa PSL Władysława Kosiniaka-Kamysza (27%) i przewodniczącego PO Grzegorza Schetyny (25%). Kolejne miejsca z zaufaniem około jednej piątej ankietowanych zajmują: wicepremier i minister kultury i dziedzictwa narodowego Piotr Gliński (23%), minister zdrowia Konstanty Radziwiłł (22%), Janusz Korwin-Mikke (21%) oraz marszałek Sejmu Marek Kuchciński, któremu ufa blisko co piąty z badanych (19%).

Ostatnie pozycje w rankingu zaufania zajmują politycy stosunkowo mało znani a zarazem postrzegani dość kontrowersyjnie lub budzący ambiwalentne odczucia wśród identyfikujących ich osób. Co siódmy z ankietowanych deklaruje zaufanie do nierozpoznanego przez większość pytanych (58% deklaracji nieznanomości), ale raczej pozytywnie ocenianego marszałka Senatu Stanisława Karczewskiego (15% deklaracji zaufania i 10% – nieufności). Prawie tyłu samo ankietowanych ufa liderowi SLD Włodzimierzowi Czarzastemu (14%),

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (314) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganym komputerowo (CAPI) w dniach 30 czerwca – 7 lipca 2016 roku na liczącej 983 osoby reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

który choć lepiej znany (43% deklaracji nieznajomości) częściej budzi obojętność (21%) lub negatywne emocje (17%). Relatywnie mało znaną szerokiej publiczności postacią pozostaje także lider KOD Mateusz Kijowski. Nie rozpoznaje go 51% ankietowanych, zaufanie do niego wyraża 14%, a trochę więcej osób mu nie ufa (18%).

Spośród uwzględnionych w badaniu przedstawicieli sceny politycznej największą nieufność wzbudza Janusz Korwin-Mikke, któremu od ostatniego miesiąca przybyło nieco przeciwników. Negatywne nastawienie do niego deklaruje 53% respondentów. Tylko trochę mniejszą nieufność budzą Antoni Macierewicz i Jarosław Kaczyński – nie ufa im prawie połowa badanych (odpowiednio: 48% i 47% deklaracji nieufności). Relatywnie sporo, bo około dwie piąte ankietowanych nie ma zaufania do lidera PO Grzegorza Schetyny (41%) oraz Zbigniewa Ziobry (38%). Kolejne miejsca w tym negatywnym rankingu zajmują przewodniczący Nowoczesnej Ryszard Petru oraz premier Beata Szydło, którym nie ufa mniej niż co trzeci z badanych (odpowiednio: 31% i 29% deklaracji).

Początek wakacji okazał się korzystny dla polityków, przede wszystkim poprawiły się oceny przedstawicieli obozu rządzącego.

Lepsze od wcześniej rejestrowanych i najlepsze z dotychczasowych ocen odnotował w tym miesiącu prezydent Andrzej Duda. W stosunku do czerwca zaufanie do głowy państwa wzrosło o 4 punkty procentowe i jednocześnie minimalnie (o 3 punkty) zmalała grupa badanych, którzy mu nie ufają. W podobnym stopniu zyskała w opinii badanych premier Beata Szydło (wzrost zaufania o 4 punkty i spadek nieufności o 3 punkty), której lipcowe notowania również okazują się najlepszymi z dotychczasowych jej ocen. Poprawę notowań rejestrujemy także w przypadku dużej części uwzględnionych w badaniu przedstawicieli urzędującego gabinetu.

Stosunkowo najwięcej na zaufaniu społecznym zyskali minister sprawiedliwości i prokurator generalny Zbigniew Ziobro (wzrost o 6 punktów procentowych) oraz wicepremier i minister rozwoju Mateusz Morawiecki (wzrost zaufania o 5 punktów). Poprawę ocen notujemy w przypadku ministra spraw zagranicznych Witolda Waszczykowskiego (wzrost zaufania o 4 punkty i spadek nieufności o 3 punkty). Nieco lepsze niż w czerwcu są ponadto oceny wicepremiera i ministra nauki i szkolnictwa wyższego Jarosława Gowina (wzrost zaufania o 3 punkty i taki sam spadek nieufności) oraz szefów tzw. resortów siłowych: ministra spraw wewnętrznych Mariusza Błaszczaka i szefa MON Antoniego Macierewicza (wzrost zaufania po 3 punkty procentowe). Po ubiegłomiesięcznym pogorszeniu się ocen, w lipcu poprawiły się również notowania ministra zdrowia Konstantego Radziwiłła. Nie przybyło wprawdzie badanych mających do niego zaufanie, wyraźnie zmalała jednak grupa ankietowanych, którzy mu nie ufają (spadek o 6 punktów).

Jedynym politykiem spoza obozu rządzącego, który spotkał się w tym miesiącu z nieco bardziej przychylną oceną badanych jest Paweł Kukiz. Odsetek respondentów wyrażających do niego zaufanie wzrósł o 4 punkty procentowe.

Z kolei, jeśli chodzi o niekorzystne zmiany w ocenach, jedynym politykiem z naszej listy, który stracił nieco w opinii badanych jest Janusz Korwin-Mikke (wzrost nieufności o 4 punkty procentowe). Notowania pozostałych uwzględnionych w badaniu polityków od czerwca nie zmieniły się znacząco.

Tabela 1. Stosunek do polityków w lipcu 2016

	Zaufanie		Nieufność		Obojętność	Nieznajomość
	VII '16	Różnica od VI '16	VII '16	Różnica od VI '16		
	w procentach					
Andrzej Duda	62	4	24	-3	12	0
Beata Szydło	54	4	29	-3	15	1
Paweł Kukiz	48	4	24	-2	21	4
Zbigniew Ziobro	42	6	38	0	15	2
Jarosław Kaczyński	37	1	47	-2	14	0
Mateusz Morawiecki	33	5	11	-1	16	35
Ryszard Petru	33	0	31	0	18	15
Jarosław Gowin	32	3	26	-3	24	12
Mariusz Błaszczak	31	3	24	-2	16	25
Witold Waszczykowski	30	4	21	-3	15	30
Antoni Macierewicz	30	3	48	-1	15	4
Elżbieta Rafalska	29	*	11	*	14	43
Władysław Kosiniak-Kamysz	27	0	13	2	19	38
Grzegorz Schetyna	25	-1	41	1	24	6
Piotr Gliński	23	*	18	*	15	38
Konstanty Radziwiłł	22	2	12	-6	14	48
Janusz Korwin-Mikke	21	-1	53	4	19	4
Marek Kuchciński	19	1	18	0	16	43
Stanisław Karczewski	15	0	10	-2	13	58
Włodzimierz Czarzasty	14	-1	17	-1	21	43
Mateusz Kijowski	14	-2	18	0	14	51

Pytanie brzmiało: *Ludzie aktywni publicznie – swoim zachowaniem, tym, co mówią, do czego dążą – budzą mniejsze lub większe zaufanie. Przedstawimy teraz Panu(i) listę osób aktywnych w życiu politycznym naszego kraju. O każdej z nich proszę powiedzieć, w jakim stopniu budzi ona Pana(i) zaufanie. Odpowiadając, proszę posłużyć się skalą, na której –5 oznacza, że osoba ta budzi w Panu(i) głęboką nieufność, 0 – że jest ona Panu(i) obojętna, a +5 oznacza, że ma Pan(i) do tej osoby pełne zaufanie. Oczywiście może się Pan(i) posługiwać innymi ocenami tej skali. Jeżeli kogoś Pan(i) nie zna, proszę powiedzieć.*

Odsetki badanych wyrażających zaufanie – wskazania punktów od +1 do +5, nieufność – wskazania punktów od –1 do –5, obojętność – 0.

Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć” i odmowy odpowiedzi

* W czerwcu 2016 brak pomiaru

Tabela 2. Zmiany **zaufania** do polityków

Politycy	Wskazania respondentów według terminów badań														
	2015								2016						
	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII
	w procentach														
M. Błaszczak	-	-	-	-	-	-	18	20	23	22	30	31	29	28	31
W. Czarzasty	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15	15	17	18	15	14
A. Duda	54	57	56	56	55	56	55	52	56	56	59	58	57	58	62
P. Gliński	-	-	-	-	-	-	13	16	18	17	24	21	23	-	23
J. Gowin	-	27	25	25	27	25	29	30	27	29	33	35	31	29	32
J. Kaczyński	31	32	32	30	32	31	32	30	34	33	36	36	32	36	37
S. Karczewski	-	-	-	-	-	-	-	8	-	-	15	15	17	15	15
M. Kijowski	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13	15	18	16	14
J. Korwin-Mikke	19	18	14	15	17	14	18	-	-	-	-	22	21	22	21
W. Kosiniak-Kamysz	14	17	17	19	-	-	22	25	25	23	31	31	33	27	27
M. Kuchciński	-	-	-	-	-	-	-	13	14	16	21	19	20	18	19
P. Kukiz	58	52	48	42	38	38	44	45	45	49	52	51	45	44	48
A. Macierewicz	18	-	-	-	-	16	19	22	26	26	28	28	27	27	30
M. Morawiecki	-	-	-	-	-	-	-	18	22	24	31	28	29	28	33
R. Petru	-	14	16	17	20	23	30	39	37	36	39	41	39	33	33
K. Radziwiłł	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	21	20	20	22
E. Rafalska	-	-	-	-	-	-	-	-	6	11	24	29	26	-	29
G. Schetyna	30	35	33	36	35	37	33	32	32	31	32	30	31	26	25
B. Szydło	-	30	37	37	37	39	43	46	49	49	52	52	48	50	54
W. Waszczykowski	-	-	-	-	-	-	-	16	19	22	31	28	27	26	30
Z. Ziobro	29	31	28	28	30	28	29	31	35	33	39	40	-	36	42

Tabela 3. Zmiany **nieufności** do polityków

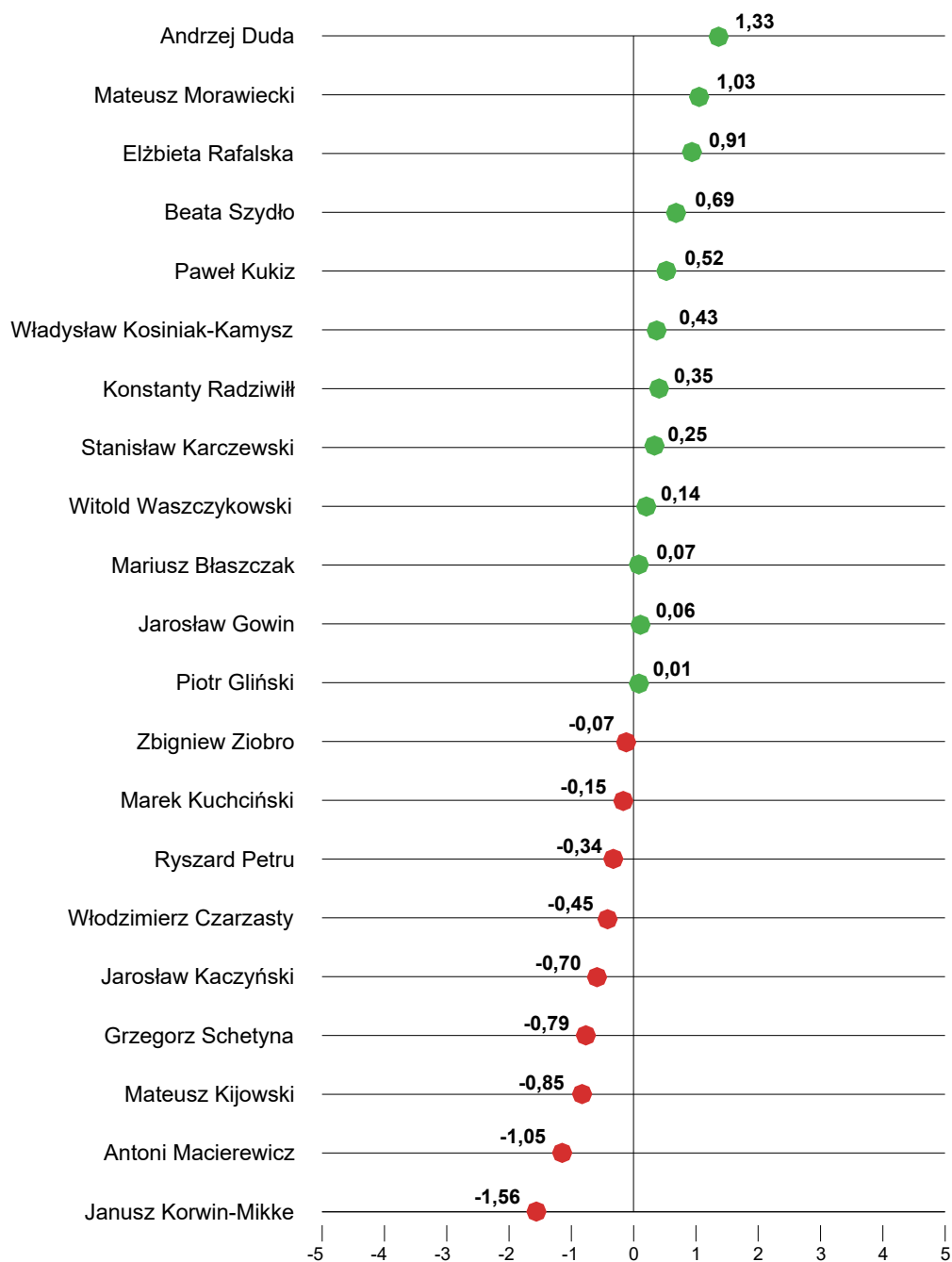
Politycy	Wskazania respondentów według terminów badań														
	2015								2016						
	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII
	w procentach														
M. Błaszczak	-	-	-	-	-	-	20	23	22	20	29	29	28	26	24
W. Czarzasty	-	-	-	-	-	-	-	-	-	21	20	17	20	18	17
A. Duda	24	18	19	16	21	20	19	30	28	27	28	29	30	27	24
P. Gliński	-	-	-	-	-	-	14	20	22	19	22	21	23	-	18
J. Gowin	-	28	29	27	26	28	25	28	30	28	27	27	28	29	26
J. Kaczyński	50	46	48	49	50	50	49	53	49	50	49	48	53	49	47
S. Karczewski	-	-	-	-	-	-	-	6	-	-	11	11	13	12	10
M. Kijowski	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15	16	17	18	18
J. Korwin-Mikke	56	56	62	64	59	61	58	-	-	-	-	50	51	49	53
W. Kosiniak-Kamysz	10	9	8	8	-	-	7	11	12	14	15	12	14	11	13
M. Kuchciński	-	-	-	-	-	-	-	16	17	14	16	18	21	18	18
P. Kukiz	12	17	24	27	28	30	27	27	28	25	25	22	27	26	24
A. Macierewicz	52	-	-	-	-	53	55	55	50	45	49	50	51	49	48
M. Morawiecki	-	-	-	-	-	-	-	7	8	9	9	9	10	12	11
R. Petru	-	10	9	9	13	16	14	18	26	26	27	28	29	31	31
K. Radziwiłł	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11	12	18	12
E. Rafalska	-	-	-	-	-	-	-	-	5	10	13	12	13	-	11
G. Schetyna	25	25	26	24	23	21	24	27	32	32	34	35	34	40	41
B. Szydło	-	14	20	23	29	30	27	33	31	33	33	32	35	32	29
W. Waszczykowski	-	-	-	-	-	-	-	12	18	17	24	25	26	24	21
Z. Ziobro	39	38	42	41	39	40	41	44	39	39	39	38	-	38	38

ŚREDNIE OCEN

W naszym pytaniu badani oceniają poszczególnych polityków posługując się jedenastopunktową skalą, której skrajne punkty określić można z jednej strony jako głęboką nieufność (-5), z drugiej zaś jako bardzo duże zaufanie (+5). Omawiane powyżej dane informowały o zasięgu społecznego zaufania i nieufności. Prezentowane były łączne odsetki badanych wyrażających zaufanie (wskazania punktów +1 do +5), obojętność (0), nieufność (-1 do -5), wobec poszczególnych polityków, a także stopień ich nieznaności, które odnosiły się do ogółu badanych. Natomiast średnia ocen jest syntetyczną miarą pozwalającą uchwycić siłę zarówno pozytywnych jak i negatywnych nastawień, przy wyeliminowaniu różnic wynikających ze stopnia znajomości poszczególnych polityków.

W lipcu, tak jak przed miesiącem, również pod względem średnich ocen najlepsze notowania u Polaków ma prezydent Andrzej Duda (średnia +1,33). W bilansie ocen prezydenta zaufanie ponad dwukrotnie przeważa nad nieufnością. Kolejne miejsca wśród najlepiej odbieranych przedstawicieli sceny politycznej zajmują wicepremier i minister rozwoju Mateusz Morawiecki oraz minister rodziny Elżbieta Rafalska – politycy mniej znani, ale dobrze odbierani przez identyfikujące je osoby (średnie ocen wynoszą odpowiednio: +1,03 i +0,91 punktu). Dość wysoką średnią ocen – świadczącą o sporej przewadze pozytywnych nastawień mają jeszcze premier Beata Szydło (+0,69), Paweł Kukiz (+0,52) oraz Władysław Kosiniak-Kamysz (+0,43). W mniejszym stopniu pozytywne noty przeważają w ocenach ministra zdrowia Konstantego Radziwiłła (+0,35), marszałka Senatu Stanisława Karczewskiego (+0,25) i całkiem już nieznacznie – w notowaniach szefa MSZ Witolda Waszczykowskiego (+0,14). Dodatnią średnią ocen, świadczącą już jednak o niemal całkowitym równoważeniu się pozytywnych i negatywnych nastawień mają Mariusz Błaszczak, Jarosław Gowin i Piotr Gliński (średnie ocen w granicach +0,07 do +0,01). Analogicznie, choć już z ujemnym znakiem, wygląda średnia ocen w przypadku prokuratora generalnego Zbigniewa Ziobry i marszałka Sejmu Marka Kuchcińskiego (średnie ocen wynoszą odpowiednio: -0,07 i -0,15).

RYS. 1. ZAUFAWIE DO POLITYKÓW W LIPCU 2016 – ŚREDNIE NA SKALI OD -5 „GŁĘBOKA NIEUFNOŚĆ” DO +5 „PEŁNE ZAUFAWIE”

Dość już niekorzystnie wypada bilans ocen lidera Nowoczesnej Ryszarda Petru (-0,34), a zwłaszcza szefa SLD Włodzimierza Czarzastego (-0,45). O zdecydowanej przewadze negatywnych nastawień i wyraźnie niekorzystnym wizerunku można mówić w przypadku prezesa PiS Jarosława Kaczyńskiego (-0,70), szefa PO Grzegorza Schetyny (-0,79), lidera KOD Mateusza Kijowskiego (-0,85), a zwłaszcza Antoniego Macierewicza (-1,05) i Janusza Korwin- Mikkego (-1,56).

Tabela 4

Politycy (kolejność według kierunku i wielkości zmian)	Zmiany średnich zaufania na skali od -5 do +5		
	VI '16	VII '16	Różnica
Konstanty Radziwiłł	-0,07	0,35	0,42 *
Witold Waszczykowski	-0,23	0,14	0,37 *
Mariusz Błaszczak	-0,29	0,07	0,36 *
Zbigniew Ziobro	-0,38	-0,07	0,31 *
Andrzej Duda	1,07	1,33	0,26
Antoni Macierewicz	-1,31	-1,05	0,26
Jarosław Gowin	-0,19	0,06	0,25
Stanisław Karczewski	0,03	0,25	0,22
Jarosław Kaczyński	-0,90	-0,70	0,20
Mateusz Morawiecki	0,84	1,03	0,19
Marek Kuchciński	-0,30	-0,15	0,15
Paweł Kukiz	0,37	0,52	0,15
Beata Szydło	0,54	0,69	0,15
Grzegorz Schetyna	-0,85	-0,79	0,06
Władysław Kosiniak-Kamysz	0,51	0,43	-0,08
Włodzimierz Czarzasty	-0,36	-0,45	-0,09
Janusz Korwin-Mikke	-1,47	-1,56	-0,09
Ryszard Petru	-0,25	-0,34	-0,09
Mateusz Kijowski	-0,62	-0,85	-0,23

*Różnice średnich ocen istotne statystycznie na poziomie istotności $p = 0,05$

Z porównania aktualnych i ubiegłomiesięcznych średnich ocen wynika, że większość polityków uwzględnionych w badaniu, w tym przede wszystkim przedstawiciele rządu i rządzących partii, przynajmniej minimalnie poprawiła swe dotychczasowe notowania. O znaczącej, istotnej statystycznie poprawie ocen można jednak mówić w przypadku ministra zdrowia Konstantego Radziwiłła (wzrost średniej ocen o 0,42 punktu), szefa MSZ Witolda Waszczykowskiego (wzrost średniej o 0,37 punktu), ministra spraw wewnętrznych Mariusza Błaszczaka (+0,36 punktu) oraz ministra sprawiedliwości Zbigniewa Ziobry (+0,31). Natomiast korzystne zmiany w ocenach m.in. prezydenta Andrzeja Dudy, premier Beaty Szydło oraz wicepremiera Mateusza Morawieckiego miały, jak się okazuje, zbyt słabe natężenie, by istotnie zaważyć na ich dotychczasowych notowaniach.

Liderem rankingu zaufania społecznego niezmiennie pozostaje prezydent Andrzej Duda, a na kolejnych miejscach lokują się: premier Beata Szydło oraz Paweł Kukiz. Z największą nieufnością Polaków spotyka się obecnie Janusz Korwin-Mikke. Prawie połowa badanych nie ma też zaufania do Antoniego Macierewicza i Jarosława Kaczyńskiego.

Początek lipca sprzyjał korzystnym ocenom polityków, w tym przede wszystkim przedstawicieli obozu rządzącego. Drugi miesiąc z rzędu rosło deklarowane zaufanie do prezydenta Andrzeja Dudy oraz premier Beaty Szydło, którzy obecnie uzyskali najlepsze z dotąd rejestrowanych ocen. Poprawili nieco swe dotychczasowe notowania ministrowie Konstanty Radziwiłł, Witold Waszczykowski, Mariusz Błaszczak i Zbigniew Ziobro. Na poziomie z ubiegłego miesiąca utrzymały się natomiast oceny przedstawicieli głównych partii opozycyjnych – Grzegorza Schetyny oraz Ryszarda Petru, którzy w czerwcu wyraźnie stracili na zaufaniu społecznym.

Opracowała
Agnieszka CYBULSKA